

הזעקה שהחרידה את לב המדינה: אם שבנה נעדר נדחית עליידי השוטרים

מישפחות למצבות. אנחנו מחכים ומחכים ואין שום דבר. הסתכלנו ברישימה של המצבות. ראינו שאנחנו לא מופיעים שם. אמרו לנו לחכות. אחרי כמה זמן בא אלינו איזה קצין ואמר לנו: „אין לכם מה לעשות פה, אתם יכולים ללכת הביתה.“

ככה, במילים האלה, כמו שאני אומר לך, רציתי להרוג אותו. באותו רגע. חשבתי שאני קם והורס את כל הטכס שהם עשו בשביל המתים. איזה מין דבר זה? אנשים באים בגלל שהזמינו אותם, ובסוף אין אפילו חתיכת דיקט לבכות עליה?

„זה הרג אותי, הפרחים האלה. באנו לשים אותם על הקבר, והנה אין קבר!“

מי

שיקר?

הי לכוני לכנסת. היתה שם הפגנה של הורי נעדרים. אנחנו לא באנו להפגין איתם. לנו אמרו שהוא נהרג, באנו בשביל לצעוק על הביזיון שעשו לנו. שקראו לנו לקבר הוא לא היה.

„המפגינים כבר היו בשטח של הכנסת, אבל לנו לא נתנו להיכנס. הסדרנים סגרו לנו את הכניסה. אני הצלחתי להיכנס אבל האחרים לא. המפגינים האחרים שהיו בסניף, לא ידעו שאנחנו לא רצינו להפגין יחד איתם. הם ראו אותנו בחוץ, וחשבו שלנו יש את אותה הבעיה. או הם התחילו לנסות להכניס אותנו.“

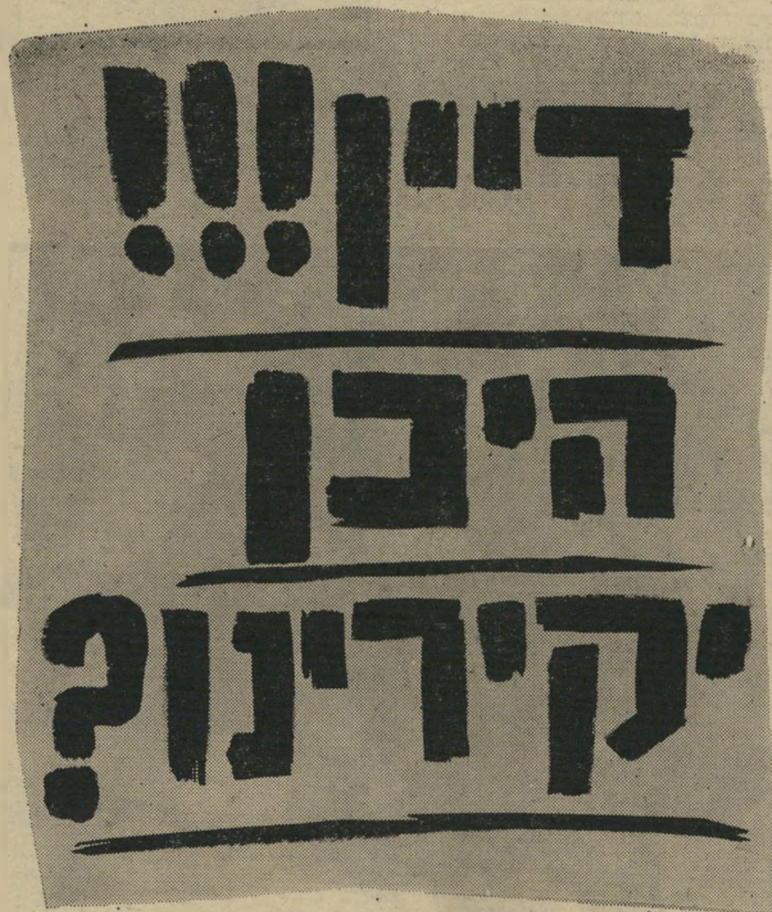
„התחילה מהומה. השמשות נשברו ור ארבעה אנשים נפצעו. אחי היה בין האנשים שנעצרו ושחררו. אחרי כל ה מהומה הזאת, יצאו אלינו שר-הפנים וישעיהו ושאלו אותנו: „מה אתם רוצים?“

„אמרנו שאנחנו רוצים לדבר עם גולדה. ישעיהו ענה לנו, שגולדה לא יכולה לדבר איתנו היום, והיא תדבר עם משלחת שלנו. מחר בשמונה בבוקר.“

ביום שישי, למחרת, באנו לשם, אבל הם לא קיבלו את המישלחת. גולדה אמרה, שאיש לא מוסמך לדבר בשמה, ואיש לא יקבע לה מה לעשות. והיא לא מוכנה לדבר איתנו. זאת אומרת שמישהו משניהם שייקר, או גולדה או ישעיהו.

„עכשיו אף אחד כבר לא מאמין.“

איש לא האמין. כאשר שמעו המפגינים כי ראש-המשלה חזרה בה מן ההבטחה לקבל את משלחתם, אותה מסרה להם יום קודם-לכן באמצעות יושב-ראש הכנסת — איבדו כליל את עשתנותיהם. כמו נפרדו בהם סכרים שהיו חתומים עד אז. מייד הובא כוח של שוטרים ושוטרות לחסום במגינים, באלות (שלא הופעלו) ובתותחי מים. את האנשים שהעלו למדינתם קורבן שאין גדול ממנו.

לשמוע את זה, כי כל הזמן היתה לנו תיקווה בלב. לפחות ידענו מה קרה. לא אמרו לנו איך הוא נהרג. איפה הוא נהרג. שום דבר לא אמרו לנו, רק אברהם נהרג, ואף אחד לא יודע את מקום קבורתו. תו. קיבלנו את זה.

„התחלנו לשבת שבעה. אמרנו קדיש ור כל הדברים שקשורים באבל. ביום שלישי לפני שבוע קיבלנו הומנה לטכס התייחדות עם החללים שמקום קבורתם לא נודע. יצאנו ביום חמישי לשם. כל המשפחה. „לאן נסענו? סתם לבכות על איזה דיקט, שעליו רשום השם והמיספר האישי. זה גם כן משהו. העיקר שיש לבכות על איזה דבר. באנו לשם עם קרובים ושכני נים, המון פרחים, לשים על הקבר של אחי. כסתח חיכו חיילות שלקחו את ה

פוצץ. בסוף הוא אמר לי שאחי ברח. יורמיים קודם עברה שמועה בבית-שמש, שי אחי נהרג. שני שכנים שהיו באותה גיזר, אמרו את זה. אני ידעתי, אבל לא רציתי להגיד, עד שהדבר יבוא מקצין העיר. אחרי שהשבוי אמר שאחי היה בין אלה שהצליחו לברוח לפני שהאחרים נפלו בשבי, כבר לא ידעתי מה קורה איתי. מה להגיד בבית? מה לספר לאשתו? יש לו ילדה בת שש, מה להגיד לה? איך אפשר להשאיר אותנו ככה, בלי להגיד כלום? אני מבין לא ידעו בדיוק מה קורה, אבל ננסו לעשות משהו, רבונו של עולם! אל תשאירו אותנו ככה, כמו גלמים!“

„זה רק התחלת הסיפור. אחרי כמה ימים, באו אלינו נציגים של קצין העיר, ואמרו לנו שאברהם נהרג. הית קשה

לשלושה. קבלן-בניין במיקצועו. איש חיל-הרגלים, ב-1961 זכה בצל"ש על אור-מקליבו בפעולות-תגמול בתאופיק. שבו עיים לפני יום-הכיפורים יצא למילואים, לקו המעוים.

משפחת עזראן בבית-שמש. ארבעה אחים ושתי אחיות. אבלים. האב שוכב על הריצפה. האם, חשה ברע. אברהם נעדר. מספר האח אלי: במילחמה הייתי במי-לואים בירושלים. מאחי לא שמענו מאז שפרצה המילחמה. קודם היה מצלצל כל יום, אבל כשפרצה המילחמה לא שמענו ממנו שום דבר. שבוע וחצי בערך, אחרי שהתחילה הפסקת-האש, באו אלינו הביתה נציגים של קצין-העיר והודיעו לנו שאחי נעדר. אני קיבלתי הודעה טלפונית מה-בית לחזור מייד.

„התחלנו לחפש את אחי. בחיים שלי לא חשבתי שככה יכול להיות. לא הצלחתי להבין את מה שקרה, אפילו בזמן שהכל היה על אמת. הייתי נוסע כל יום מבית-שמש לאולם תחביב, שם היו מקרינים סרטים על שבויים שלנו. לא מצאתי אותו. „אף אחד לא בא אלינו, אף אחד לא אמר לנו שום דבר על אחי. היו המון רגעים שחשבתי שאני אהרוג את כולם. איך משאירים אותנו לכד במצב כזה?“

חכו

רגע

הי לכוני לקצין-העיר. הלכנו לגי-דוד שלו. הם בכלל לא שמו על זה. לא חשבו שכואב לנו, שאנחנו לא יודעים איפה האח שלנו. הם לא חושבים על זה. בכל מקום שהלכנו היו חיילות מדברות עם החברים שלהם, ואומרות לנו רק רגע. אבל הרגעים האלה, הפכו לשי-עות ארוכות ושום דבר לא יצא מזה.

בגודד נסינו לדבר עם החברים שלו. אבל כולם, לא יודע, לא מכיר, הוא היה במעון בתעלה. היו שם הרבה אנשים. אפילו חזרו משם שבויים. כשתזרו השבו-יים רצינו לדבר איתם, אולי ראו את אבי רהם, בשביל זה היינו צריכים לקבל אי-שור מקצין-העיר. זה לא נגמר באישור מקצין-העיר. הוא לא רצה לקבל אותנו אליו. לא הצלחנו להיכנס אליו. אתה מבין מה אני אומר לך? אחי לא כאן, ואף אחד לא מוכן להגיד איפה הוא! אם הם לא מחפשים, לפחות אנחנו, אבל גם זה לא! הם לא מוכנים לראות אותנו! או הלכנו בלי לשאול אותם.

„דיברתי עם אחד השבויים. בהתי-חלה לא רצה להגיד לי כלום. אמר שהם קיבלו הוראה, לא להגיד כלום. אפיי-לו למשפחות אנעדרים. חשבתי שאני מתי-